

खाद्य प्रणाली रूपान्तरणको लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन

कार्यविधि, २०८०

स्वीकृत मिति: २०८०/६/१

प्रस्तावना: कृषकलाई कृषि पेशामा आवद्ध गरी खाद्य सुरक्षा, जिविकोपार्जनमा सहजता तथा रोजगारीको अवसरलाई वृद्धि गर्ने उद्देश्यले प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८० को दफा ९ को उपदफा (२) बमोजिम मन्त्रालयबाट यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम “खाद्य प्रणाली रूपान्तरणको लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा, यस कार्यविधिमा,-

क. “आवेदक” भन्नाले कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ईच्छुक आर्थिक हिसाबले विपन्न एवम अल्पसंख्यक तथा सिमान्तकृत जाती, एकल महिला, दलित एवम् पिछडिएका जातजातीहरू एवम् उनिहरूबाट गठित कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि तथा पशुपन्छी फर्मलाई सम्झनु पर्छ ।

ख. “कार्यक्रम” भन्नाले खाद्य प्रणाली रूपान्तरणको लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम सम्झनु पर्छ ।

ग. “केन्द्र” भन्नाले निर्देशनालय अन्तर्गतको कृषि ज्ञान केन्द्र तथा भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र सम्झनु पर्छ ।

घ. “प्रदेश” भन्नाले बागमती प्रदेश सम्झनु पर्छ ।

ङ. “मन्त्रालय” भन्नाले प्रदेशको कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

च. “मूल्याङ्कन समिति” भन्नाले दफा ७ अनुसार गठित भएको समिति सम्झनु पर्छ ।

छ. “निर्देशनालय” भन्नाले मन्त्रालय मातहतको कृषि विकास निर्देशनालय/पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय सम्झनु पर्छ ।

ज. “साझेदार” भन्नाले कार्यक्रममा छनौट भएका आवेदकलाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद -२

कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री

३. कार्यक्रम सञ्चालन: यो कार्यक्रम प्रदेशभर लागू हुनेछ।
४. सञ्चालन गर्न सकिने कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य सह-क्षेत्र: आवेदकले अनुसूची-१ बमोजिमको कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
५. सूचना प्रकाशन: (१) कार्यक्रम संचालनको लागि निर्देशनालय/केन्द्रले २१ दिनको म्याद राखी अनुसूची- २ बमोजिम सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नुपर्नेछ।
(२) उपदफा १ बमोजिम सूचना प्रकाशन गर्दा माग बमोजिम आवेदन नपरेमा दोस्रो पटक १५ दिनको समयसीमा राखि पुनः सूचना प्रकाशन गर्नुपर्नेछ।
६. प्रस्ताव दर्ता: आवेदकले अनुसूची-३ बमोजिमको निवेदनको साथ सोही अनुसूचीमा उल्लेखित कागजातहरु र अनुसूची-४ बमोजिमको प्रतिवद्धता पत्र सम्बन्धित कृषि विकास निर्देशनालय/कृषि ज्ञान केन्द्र (कृषि व्यवसाय तर्फको हकमा) र सम्बन्धित पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय/भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ (पशुपन्छी र मत्स्य व्यवसाय तर्फको हकमा) मा आवेदन दर्ता गर्नु पर्नेछ।
७. मूल्याङ्कन समिति: (१) प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी साझेदार छनौटको सिफारिस गर्न निर्देशनालय/केन्द्रमा देहाय बमोजिमको मूल्याङ्कन समिति रहने छ।

क. प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृत, निर्देशनालय/केन्द्र	-संयोजक
ख. अधिकृत, सम्बन्धित शाखा, निर्देशनालय/केन्द्र	-सदस्य
ग. योजना हेर्ने अधिकृत, निर्देशनालय/केन्द्र	-सदस्य
घ. प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा, निर्देशनालय/केन्द्र	-सदस्य
ङ. प्रमुख, खरिद इकाई, निर्देशनालय/केन्द्र	-सदस्य-सचिव

(२) समितिले बैठकमा आवश्यकता अनुसार बढीमा दुई (२) जना विषयको विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(३) आवश्यकतानुसार मूल्याङ्कन समितिले मूल्याङ्कनका मापदण्ड तयार गरी निर्देशनालय/केन्द्रबाट स्वीकृत गर्न सक्नेछ।
८. साझेदार छनौट र सम्झौता: (१) छनौट भएको साझेदारलाई निर्णय भएको मितिले ७ दिन भित्र जानकारी दिनु पर्नेछ।
(२) छनौट भएका साझेदारसँग निर्देशनालय/केन्द्रले सम्झौता गर्नेछ। निर्देशनालय/केन्द्रले तोकेको समयवाधी भित्र साझेदार सम्झौता गर्न नआएमा क्रमशः दोस्रो प्राथमिकता प्राप्त साझेदारलाई छनौट गर्न बाधा पुगेको मानिने छैन।

Amur yalipaw

[Signature]

[Signature]
मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री

(३) सम्झौता-पत्र सगैँ साझेदारलाई सम्बन्धित व्यवसायको उन्नत प्रविधि (Improved Package and Practices) उल्लेखित लिफलेट-जानकारीमूलक पुस्तक-प्राविधिक परामर्श उपलब्ध गराईनेछ ।

परिच्छेद - ३

आर्थिक पक्ष

९. सम्झौता रकम: (१) सम्झौतामा उल्लेखित क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न स्वीकृत वार्षिक बजेटको परिधीभिन्न रही रकम उपलब्ध गराईनेछ । कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कुल लागतको एकमुष्ट बढीमा ८० प्रतिशत वा प्रति आवेदक बढीमा १ लाख सम्म प्रोत्साहन रकम प्रदान गर्न सकिनेछ ।

(२) यस कार्यक्रमबाट प्रदान गरिने प्रोत्साहन रकम अनुसूची-१ मा उल्लेखित व्यवसायको उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि तथा स्व-रोजगारको अवसर हुने कार्यको लागि खर्च गर्नुपर्नेछ ।

(३) कार्यक्रम बजेटको दुई प्रतिशत रकम कन्टिन्जेन्सी बापत छुट्याईनेछ र उक्त रकम सूचना प्रकाशन, इन्धन, स्टेशनरी, प्रस्तावहरूको स्थलगत निरीक्षण एवं प्रमाणिकरण, अनुगमन खर्च, बैठक भत्ता, अभिमुखीकरण आदिमा खर्च गरिनेछ ।

(४) कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, बील, स्थलगत कार्य सम्पन्नको फोटोको आधारमा एकै किस्तामा साझेदारको बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गरिनेछ ।

परिच्छेद - ४

अन्य व्यवस्था

१०. साझेदारको काम र कर्तव्य: साझेदारको काम र कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- क. उन्नत कृषि प्रविधि अनुशरण गर्न अग्रसर हुने,
- ख. कम्तिमा ३ वर्ष सम्म व्यवसायलाई निरन्तरता दिनु पर्नेछ,
- ग. जुन उद्देश्य लागि रकम लिएको हो सोही उद्देश्यका लागि मात्र रकम लगानी गर्नुपर्नेछ,
- घ. निरीक्षणको क्रममा प्राविधिकले सिफारिस गरेका सुझावहरू अवलम्बन गर्नुपर्नेछ ।

११. दोहोरोपना नहुने: यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन संघीय तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम तथा आयोजनासगैँ दोहोरोपना नहुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ । दोहोरो सुविधा लिएको पाइएमा सम्पूर्ण प्रोत्साहन रकम प्रचलित ब्याज सहित असुल गरिनेछ ।

मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री

१२. कारबाही सम्बन्धी व्यवस्था: साझेदारले सम्झौता अनुरूप रकम लिई दुरुपयोग गरेको पाईएमा सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।
१३. संशोधन: यो कार्यविधि कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्चन परेमा मन्त्रालयले संशोधन गर्न सक्नेछ । आर्थिक दायित्व/विषयमा प्रदेशको आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको राय/सहमती लिई संशोधन गरिनेछ ।
१४. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन मन्त्रालय, निर्देशनालय तथा केन्द्रले आवश्यकता बमोजिम गर्नेछ ।
१५. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषय बाहेकका अन्य विषयहरु प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा प्रचलित कानून बमोजिम नै हुनेछ ।

मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री

अनुसूची- १
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

कृषि सम्बन्धी व्यवसाय		पशुपन्छी तथा मत्स्य सम्बन्धी व्यवसायहरु	
१	तरकारी खेती	१	गाईपालन
२	फलफुल खेती	२	भैसीपालन/पाडापालन
३	अन्न बाली	३	बाख्रापालन/भेडापालन/च्याङ्गापालन
४	तेलहन	४	मत्स्यपालन
५	दलहन	५	दुग्ध संकलन/प्रशोधन
६	रैथाने बाली	६	बट्टाई पालन
७	मसला बाली: अलैची, अदुवा, बेसार, ज्वानो, दालचिनी आदि),	७	लोकल कुखुरापालन/रैथाने कुखुरा
८	मौरीपालन	८	हाँसपालन
९	च्याउ खेती	९	बंगुरपालन
१०	रेशम खेती	१०	खरायोपालन
११	पुष्प खेती	११	मासु विक्रि पसल
१२	कन्दमुल खेती: पिडालु, तरुल, गिठ्ठा, भ्याकुर, सकरखण्ड आदि	१२	माछापालन/मत्स्यजन्य व्यवसाय
१३	कुटिर उद्योग: मुलाको चाना, सिन्की, गुन्द्रुक बनाउने	१३	आवश्यकताका अन्य कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्यसँग सम्बन्धित व्यवसायहरु
१४	तरकारी, आलु, च्याउ आदिको प्रशोधन		
१५	साना कृषि/पशुपन्छी औजार उपकरण		

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री

अनुसूची -२
(दफा ५ को उपदफा १ सग सम्बन्धीत)

सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०.../..../....

निर्देशनालय/केन्द्र.....को आ.व.....मा सञ्चालन हुने खाद्य प्रणाली रूपान्तरणको लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम सञ्चालनको लागि इच्छुक आवेदकहरूले यो सूचना प्रकाशित भएको २१ दिनभित्र सम्बन्धित निर्देशनालय/केन्द्रमा तोकिएको ढाँचामा आवेदनसहित तपसिल अनुसारका कागजातहरू संलग्न राखी आवेदन दर्ता गर्नुहुन आव्हान गरिएको छ। साथै रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका आवेदनलाई कार्यक्रमको लागी समावेश हुन नसक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ ।

संलग्न गर्नुपर्ने कागजात

१. अनुसूची- ३ अनुसारको आवेदन,
२. संस्था दर्ता, कर चुक्ता र PAN/VAT दर्ता,
३. व्यक्तिको हकमा नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
४. आर्थिक रूपले विपन्न तथा अल्पसंख्यक/सिमान्तकृत/दलित/पिछडिएका जातिहरू खुल्ने परिचयपत्र को प्रतिलिपी वा सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ स्थानिय तह/ वडाको सिफारिस,
५. निवेदक पूर्ण वा आंशिक रूपमा कृषि पेशामा आवद्ध भएको भनि सम्बन्धीत स्थानीय तहको आधिकारीक सिफारिस पत्र,
६. अन्य आवश्यक कागजात ।

पुनश्च: खाद्य प्रणाली रूपान्तरणको लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम, कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०" वेवसाईटबाट डाउनलोड गर्न सकिनेछ ।

मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री

अनुसूची- ३
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)
आवेदन फारम

मिति:

श्रीमान प्रमुख ज्यू,
निर्देशनालय / केन्द्र

..... ।

विषय: कार्यक्रममा समावेश हुन पाउ ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा तहाँ..... निर्देशनालय / केन्द्रबाट सूचना प्रकाशन भए अनुसार खाद्य प्रणाली
रूपान्तरणको लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम सञ्चालनको लागि
तपसिलको कागजात र विवरण सहित यो निवेदन पेश गरेको छु ।

तपसिल:

१. संस्था दर्ता र PAN/VAT दर्ता,
२. व्यक्तिको हकमा नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
३. अल्पसंख्यक/सिमान्तकृत/दलित/पिछडिएका जातिहरु खुल्ने परिचयपत्र को
प्रतिलिपी वा सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ स्थानीय तह/
वडाको सिफारिस,
४. निवेदक पूर्ण वा आंशिक रूपमा कृषि पेशामा आवद्ध भएको भनि सम्बन्धीत
स्थानीय तहको आधिकारीक सिफारिस पत्र,
५. व्यवसायको प्रस्तावित क्रियाकलापहरु:-

क्र.सं.	क्रियाकलाप विवरण	ईकाइ	परिमाण	जम्मा लागत (रु)	कार्यक्रमबाट बेहोर्ने	साझेदारले बेहोर्ने

निवेदक

नाम र ठेगाना:

सम्पर्क नं.

मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री

अनुसूची -४
(दफा ६ सगुं सम्बन्धित)
प्रतिबद्धता पत्र

.....को मिति.....को सूचना अनुसार खाद्य प्रणाली रुपान्तरणको लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रममा सहभागिताको लागि इच्छुक भई सोको कार्ययोजना सहितको आवेदन पेश गरेको/का छु/छौं । उक्त कार्यक्रममा छनौट भएमा कार्ययोजनामा उल्लेख भए बमोजिमको कार्य गर्नेछु र वर्ष सम्म निरन्तरता दिनेछु/छौं । कार्ययोजना अनुसारको कार्य नगरेमा वावर्ष अगावै सो कार्यहरु बन्द गरेमा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम प्रचलित व्याज सहित फिर्ता गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु/छौं । अन्यथा प्रचलित कानून बमोजिम सहुला/बुझाउँला । साथै सञ्चालित क्रियाकलापबाट वातावरणलाई नकारात्मक असर नपुऱ्याउने व्यहोरा तथा प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछु/छौं ।

आवेदकको तर्फबाट

नाम:

पद:

संस्थाको नाम:

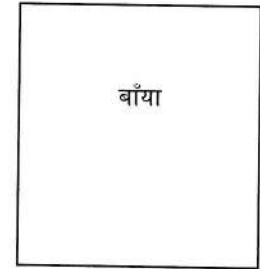
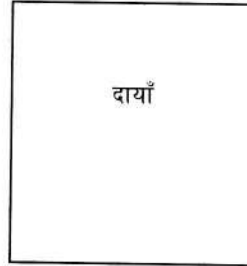
ठेगाना:

सम्पर्क नं.:

दस्तखत:

मिति:

छाप:

मा.डा. राजेन्द्र मान श्रेष्ठ
मन्त्री